

Flokkun og frágangur á ull

Undirbúningur og vinnulag

Mjög mikilvægt er að féð sé hreint og þurrð þegar rúið er til þess að tryggja að ullin haldist óskemmd. Hýsing í nokkra daga áður en rúið er getur spilt ullinni verulega og veldur því jafnan að hvít ull fellur um flokk úr H-1 í H-2.

Best er að flokka féð áður en rúið er, þannig að lömb séu sér og mislitt og hvítt fé aðskilið. Auk þess getur verið hentugt að flokka hvíta féð í tvennt, þ.e. vel hvítt fé með gallalitra ull sem ætti að flokkast í H-1 annars vegar og hvítt fé með lakari ull hins vegar þ.e. fé með gula ull, gróft tog eða aðra minni háttar galla en sú ull ætti að flokkast H-2.

Hvíta féð á alltaf að rýja fyrst! Þannig er komið í veg fyrir að hvít ull mengist af dökkum hárum. Réttast er að byrja á hvítum lömbum og taka síðan hvítar ær en allt mislitt fé á eftir.

Við rúninginn á að taka kviðull og hnakkull frá strax og láta aldrei blandast við ullarreyfið sjálft. Þessari ull er réttast að fleygja.

Sá sem flokkar ullina þarf að geta tekið hvert reyfi upp á rimlaborð (eða grind sem lögð er ofan á garðabönd eða milligerðir) til þess að flokka í sundur betri og lakari ull og taka frá gallaða ull þegar þess gerist þörf. **Nauðsynlegt er að hafa gott ljós!**

Hvít haustull

Almennt er reglan sú að taka þarf galla úr reyfi áður en ullin er sett í fyrsta flokk og yfirleitt þarf að taka læraullina frá því hún er grófari og oft blökk á lit. Ef vel er að verki staðið á ekki að þurfa að eyða löngum tíma í hvert reyfi. Mjög óhrein eða klepruð ull af lömbum flokkast í H-2.

Í lambaullarflokk fer hvít óskemmd lambaull. – Lambaull sem ekki er tæk í þennan flokk t.d. vegna gulku eða grófleika, flokkast í H-2 lamb.

Í H-1 fer hvít gallalaus og óskemmd ull af fullorðnum kindum. Ull af kindum sem eru gular á haus og fótum getur flokkast í fyrsta flokk ef ekki ber á gulri ull í reyfinu en þá þarf að taka jaðrana af reyfinu og setja í H-2.

Gul ull og toggróf ull fer alltaf í H-2 og sömuleiðis mjög þellítill ull.

Læraull er oft toggróf og þarf því að fara í H-2 þó reyfið sé að öðru leyti hæft í H-1. Ull af fullorðnum hrútum fer í H-2.

Hvít ull sem hefur tekið í sig óhreinindi (húsagulku) vegna innistöðu fyrir rúning fer í H-2.

Ull með þófasneplum utan á reyfinu fer í H-2.

Ull af kindum sem ekki hafa verið snoðrúnar þarf að flokka sér og merkja sérstaklega H-2-V. Harðir flókar fara í úrkast.

Ef litamerkingar hafa verið notaðar, á undantekningalaust að taka litaða lagða frá og fleygja þeim strax.

Taka þarf frá gallaða og skemmda ull og setja í úrkast eða M-2.

Í úrkast fer:

- o Heymor og rusl
- o Harðir þófasneplar og kleprar
- o Mýrarrauði eða önnur mengun
- o Þófin ull
- o Ull með hvítum illhærum

Í M-2 fer:

- o Hvít ull með svörtum hárum
- o Dökkir blettir í hvítri ull
- o Mjög gul ull (meira gult en hvítt!)

Mislit haustull

Mislit ull er flokkuð á hliðstæðan hátt og hvít ull. Hreinir sauðalitir eru flokkaðir hver fyrir sig í M-1, svart, grátt eða mórautt en öll önnur óskemmd mislit ull flokkast í M-2. Mislit lambsull flokkast með annarri mislitri ull.

Vetrarull - Snoðull

Hvít vetrarrúin ull flokkast að öllu jöfnu í H-2. Mjög óhrein vetrarull og ull með heymori eða mjög þófin ull fer í úrkast. Mislit vetrarull flokkast í sauðalitaflokka ef hún er lítið gölluð. Mjög óhrein, þófin eða menguð ull fer í úrkast.

Snoðull sem er óskemmd flokkast í H-2 eða sauðaliti en mjög ullarstutt reyfi fara í úrkast.

Pökkun, frágangur og merking á ullarumbúðum.

Ullin er sett jafnóðum í poka eftir flokkum. Þrír pokar eiga að nægja hverju sinni þegar hvít ull er flokkuð, t.d. H-1, H-2 og M2 (fyrir blettaull og þ.h.), auk úrkasts.

Ef ull er send óflokkuð til þvottastöðvar, er óskemmd hvít ull meðhöndluð sem H-2 og sauðalitir sem M-2. Kostnaður vegna auka meðhöndlunar er dreginn frá verðmæti óflokkaðrar ullar 10,- krónur á innlagt kg.

Flokkaðri ull má troða þétt í poka eða pakka í plast, lofttæma og binda utan um. Mikilvægt er að merkja alla ullarpoka sem sendir eru með:

- Kennitölu innleggjanda.
- Ullarflokk og rúningstíma (t.d. H-1-H eða H-2-V).
- Þyngd.
- Poka nr. og heildarfjöldi poka.

Uppgjör

Skrá þarf upplýsingar um flokkun á Bændatorgi <http://torg.bondi.is> eða koma upplýsingum til Ístex á Blönduósi svo hægt sé að undirbúa uppgjör fyrir ullina:

- Með tölvupósti: ull@istex.is
- Með símbrefi: 483-4020
- Í síma: 483-4290 eða 892-5670